

Skona oss från radioaktivt bombstoff!

Nato-landet Tyskland har avslagit en amerikansk ansökan om att få utföra bombtester på tyskt territorium. Det alliansfria Sverige är mera tillmötesgående. USA:s regering inkom i vintras till Sveriges regering med en förfrågan om upplåtande av Vidsel robotbas för att testa bomber i ett vidsträckt område i norra Sverige. Den 14 april gav regeringen sitt samtycke till dessa övningar. Riksdagen har inte tillfrågats, långt mindre den befolkning som berörs av beslutet. På ön Vieques - Puerto Rico, där USA testade vapen i flera år har bombkapslar, och ammunition som ännu inte exploderat, giftigt avfall som kemiska lösningsmedel, smörjolja, bly och syra släppts ut i den känsliga naturen. USA har också testat uranvapen på Vieques och på Hawaii. Allt detta kan de också göra i Sverige.

Det är väl känt att USA sedan början av nittioalet har använt sig av pansarbrytande vapen som innehåller utarmat uran (DU, är lika med depleted uranium), en radioaktiv och extremt giftig tungmetall. Den giftiga gasen och stoftet som bildas vid bombexplosionen färdas långt med vindarna.

När ämnet inandats eller kommit in i kroppen på annat sätt räcker några stoftkorn för att skada kromosomerna och ge svårartade följder. I de länder där dessa vapen använts (Irak, före detta Jugoslavien) liksom hos hemvända irakveteraner har man noterat en dramatisk ökning av olika former av cancer, fosterskador och en rad andra sjukdomar.

Om USA testar vapen med rest-uran här, med start 25 juli, kan det innebära att stora delar av Norrbotten smutsas ner och förgiftas för all framtid, med tanke på att ämnets halveringstid är 4,5 miljarder år. Det är vad som har hänt i Hawaii och Costa Rica. Men där har befolkningen lyckats att sätta stopp för övningarna.

Vi hoppas att Kronogård, Kåbdalis, Vittjåkk, Pärälven och Storforsen även framgent kommer att kunna förknippas med hälsa, friluftsliv och eftertraktad jakt och fiske. Vi hoppas att samerna även i fortsättningen får ha sina renbetesmarker fria från radioaktiva ämnen. Vi hoppas att livsmedel odlade i Piteälvens dalgång och slättbygder även i framtiden kommer att stå för frisk mat.

Med tanke på svåröverskådliga risker för människor och miljö anser vi att tillståndet för bombövningen måste återkallas, om man inte genom oberoende tester kan garantera att ammunitionen är fri från utarmat uran!

**Lars Andersson, Ordf Naturskyddsföreningen i Norrbottens län;
Elisabeth Lönnberg, Vice ordf. Svenska Polarhundklubben Övre Norra;
Christer Karlsson, Ordf Älvsby Sportfiskeklubb;**

Publicerat i Piteå-Tidningen 8 juli 2010:

<http://www.pitea-tidningen.se/debatt/artikel.aspx?ArticleId=5475162>

Resultat:

Därefter har Fortifikationsverket och Försvarets generalläkare garanterat att det inte finns tillstånd att använda utarmat uran vid övningar i Vidsel eller annars på svensk mark. I den aktuella övningen skulle inte skarp ammunition utan attrapper användas.